

XUNTA ELECTORAL DE GALICIA

Destinatario: Representante xeral do Bloque Nacionalista Galego.

Asunto: Acordo da Xunta Electoral de Galicia, do 8 de xuño de 2020, polo que se resolve a denuncia da representante xeral do Bloque Nacionalista Galego, en relación á rolda de prensa da conselleira de Infraestruturas e Mobilidade e do conselleiro de Sanidade, sobre a licitación pola Xunta de Galicia das obras da fase 0 do Plan director do novo CHUAC, e á nova publicada na web da Xunta de Galicia.

A Xunta Electoral de Galicia, á vista dos seguintes

Antecedentes

1. O 5 de xuño de 2020, a representante xeral do Bloque Nacionalista Galego presenta escrito (RE 619/2020) no que formaliza denuncia contra a conselleira de Infraestruturas e Mobilidade e o conselleiro de Sanidade, por vulneración do artigo 50.2 da LOREX, en relación á rolda de prensa na que dan conta da licitación pola da Xunta de Galicia das obras da fase 0 do Plan director do novo CHUAC, e á nova publicada na web institucional da Xunta de Galicia, da que detalla as seguintes afirmacións:

- *“é a maior obra pública que se ten impulsado na área da Coruña en moitos anos, tanto desde o punto de vista do investimento, como polo seu impacto social”*
- *“...o impulso desta infraestrutura sanitaria é unha prioridade para a Xunta...”*
- *“Estes novos hospitais de día permitirán a creación de 32 locais que posibilitarán un uso máis racional dos espazos existentes na actualidade para as consultas externas de especialidades médicas e cirúrxicas. Na actualidade o CHUAC conta con tres UCIS, distribuídas da planta quinta a sexta permitirá crear un espazo maior, con mellor aproveitamento das zonas comúns (tanto de traballo dos profesionais como de descanso) e mellorar a humanización. Ademais a creación dunha nova unidade de hospitalización con 18 habitacións e 29 camas, distribuídas en 7 habitacións individuais e 11 habitacións de dúas camas”.*

A estes efectos engade o enlace á esta noticia na páxina web da Xunta de Galicia: <https://www.xunta.gal/notas-de-prensa/-/nova/49385/xunta-licita-las-obras-fase-0-del-plan-director-del-nuevo-chuac-por-13-millones>

Polo que solicita que se requira ás administracións implicadas a cesar na realización de actos similares durante o período electoral, a eliminar estas publicacións dos perfís institucionais, así como a incoar o oportuno expediente sancionador por contravir o artigo 50.2 da LOREX.

2. Nesa mesma data trasladóuselle á Xunta de Galicia copia da denuncia para que puidese formular alegacións (RS 1000/2020), extremo que se comunicou ao BNG (RS 999/2020).

3. O 6 de xuño de 2020, a Xunta de Galicia cumpre o trámite concedido formulando alegacións (RE 622/2020), que engloba:

XUNTA ELECTORAL DE GALICIA

- na conformidade da rolda de prensa da conselleira de Infraestruturas e Mobilidade e do conselleiro de Sanidade cos mandatos do artigo 50 da LOREX
- e na ausencia de elementos que xustifiquen a apertura dun expediente sancionador.

Motivación toda ela pola que solicita o arquivo do procedemento incoado por mor da denuncia.

Fundamentos de dereito

Primeiro. O artigo 50 da Lei orgánica 5/85, do 19 de xuño, do réxime electoral xeral (LOREX), prohibe expresamente no seu apartado 2 durante o período electoral “calquera acto organizado ou financiado, directa ou indirectamente, polo poderes públicos que conteña alusións ás realizacións ou aos logros obtidos”. E o seu apartado 3, prohibe “calquera acto ou inauguración de obras ou servizos públicos ou proxectos destes, calquera que sexa a denominación utilizada, sen prexuízo de que ditas obras ou servizos podan entrar en funcionamento en dito período”.

Segundo. A Instrución 2/2011, do 24 de marzo, da Xunta Electoral Central, sobre interpretación do artigo 50 da LOREX, en relación ao obxecto e aos límites das campañas institucionais e dos actos de inauguración realizados polos poderes públicos en período electoral, inclúe entre as campañas institucionais permitidas, no que aquí interesa, “as campañas informativas que resulten imprescindibles para a salvagarda do interese público ou para o correcto desenvolvemento dos servizos públicos”.

“Nestes casos o envío de cartas ou mensaxes aos interesados ou a inserción de anuncios en espazos ou lugares públicos ou en medios de comunicación, deberá limitarse estritamente a proporcionar información de interese xeral sobre a conclusión dunha obra pública, a posta en marcha ou o funcionamento dun servizo público, sen que poida conter connotacións electoralistas nin alusións ás realizacións ou logros obtidos polos poderes públicos afectados” [apartado cuarto punto b) e derradeiro parágrafo].

Terceiro. A interpretación do artigo 50.2 da LOREX debe efectuarse, como recentemente a Xunta Electoral Central ten afirmado, “*a la luz de diferentes preceptos constitucionales; en este caso resultan singularmente claros los que se contienen en los art. 23.2 y 103.1 de la Constitución, en la medida en que imponen, respectivamente, el principio de igualdad en el ejercicio del derecho de sufragio pasivo (art. 23.2), y el principio de neutralidad de los poderes públicos (art. 103.1); en relación con esto último conviene tener presente que la jurisprudencia del Tribunal Supremo ha declarado reiteradamente que la neutralidad de los poderes públicos constituye uno de los instrumentos legalmente establecidos para hacer efectiva la igualdad que ha de ser observada en el sufragio, siendo además una de las específicas proyecciones que tiene el genérico mandato de objetividad que el artículo 103.1 de la Constitución proclama para la actuación de toda Administración Pública (Sentencias de la Sala Tercera del Tribunal Supremo, de 28 de mayo de 2008, 11 de noviembre de 2009, 5 de noviembre de 2014 y 28 de abril de 2016). Y es que, en último término, la utilización de medios públicos institucionales vulnerando el principio de neutralidad comporta, a su vez la quiebra del principio de igualdad al que también se refiere el art. 8.1 de la LOREG*”.

XUNTA ELECTORAL DE GALICIA

Neste sentido a campaña institucional de logros ou de realizacións incardínase “*dentro del deber de neutralidad electoral que se exige a los poderes públicos y constituye uno de los instrumentos legalmente establecidos para hacer efectiva la igualdad que ha de ser observada en el sufragio, siendo además una de las específicas proyecciones que tiene el mandato de objetividad que proclama el artículo 103.1 de la Constitución como principio rector referido a cualquier Administración Pública y que, en lo que aquí interesa, comporta la prohibición de influir en la orientación del voto de los electores*”.

Cuarto. En relación co exercicio das competencias que legalmente teñen atribuídas as administracións públicas: «*El artículo 50.2 de LOREG no prohíbe que durante los períodos electorales las administraciones públicas puedan ejercer las potestades administrativas que tengan legalmente atribuidas (...). En el presente caso, además, no puede hablarse propiamente de campaña, puesto que se trata únicamente de la publicación en un diario oficial de una resolución administrativa*» (Ac. XEC do 4 de marzo de 2020).

Por iso «*el inicio del período electoral no interrumpe aquellas actuaciones de los poderes públicos que resulten necesarias para la salvaguarda del interés público o para o correcto desenvolvemento de los servicios públicos*» (Ac. XEC do 10 de maio de 2011).

Polo tanto, o período electoral non impide a información sempre que se limite estritamente a proporcionar aquela que sexa de interese xeral (Ac. XEC do 14 de abril de 2011) ou que sexa útil, carente de valoracións electoralistas e enmarcada dentro dunha campaña informativa específica (Ac. XEC do 16 de maio de 2019).

Agora ben, as informacións en rolda de prensa dos acordos adoptados nos consellos de goberno resultan lexítimas, o mesmo que a incorporación das súas referencias na web institucional, sen prexuízo de que no período electoral non poden utilizarse estes actos para realizar afirmacións que podan entenderse como logros ou realizacións do ditos consellos (Ac. XEC do 22 de abril e 6 de maio de 2015), ou que excedan do ámbito informativo (Ac. XEC do 4 de abril de 2019), ou sexan manifestacións valorativas e con claras connotacións electoralistas (Ac. XEC do 14 de outubro de 2019).

Quinto. No presente caso a denuncia céntrase nas afirmacións referidas nos antecedentes realizadas nunha rolda de prensa da conselleira de Infraestruturas e Mobilidade e do conselleiro de Sanidade, así como na nova publicada na web da Xunta de Galicia, en relación coa licitación pola Xunta de Galicia das obras da fase 0 do Plan director do novo CHUAC, cuxa contratación autorizouse polo Consello da Xunta do pasado día 29 de maio.

Semella claro que a expresión: “*É a maior obra pública que se ten impulsado na área da Coruña en moitos anos, tanto desde o punto de vista do investimento, como polo seu impacto social*”, constitúe un xuízo de valor sobre un feito obxectivo: a contratación pública para a realización dunha obra, como tal. Co emprego dun adxectivo cun grao superlativo estase eloxiando o esforzo por acadar un obxectivo e, deste xeito, se quere poñer de manifesto un logro que se ben non está materializado na obra si se anticipa anunciando nunha rolda de prensa e na web institucional, o

XUNTA ELECTORAL DE GALICIA

procedemento de contratación para a súa execución. Para esta xunta electoral, esa aseveración excede dunha simple información que pode ter interese xeral: a licitación dunha obra pública, sen máis, para, aproveitando unha rolda de prensa con indubidable proxección social e o anuncio na web, enaltecer unha actuación na forma antedita.

Tendo en conta as anteditas consideracións, adóptase o seguinte

Acordo

ESTIMAR PARCIALMENTE a denuncia por entender que a expresión: «*É a maior obra pública que se ten impulsado na área da Coruña en moitos anos, tanto desde o punto de vista do investimento, como polo seu impacto social*», constitúe un xuízo de valor polo que se eloxia unha actuación da Administración autonómica que, consecuentemente, excede dos límites dunha simple información sobre unha actuación administrativa durante o período electoral.

Requirir a Administración denunciada a que retire a dita expresión da súa web institucional.

En execución do presente acordo, e para o cumprimento do disposto no art. 21.2 da Lei orgánica 5/85, do 19 de xuño, do Réxime Electoral Xeral, desenvolvido pola Instrución da Xunta Electoral Central 11/2007, do 27 de setembro, comunícolle que contra el poderá interpoñer recurso de alzada ante a Xunta Electoral Central, que deberá ser presentado ante esta Xunta Electoral de Galicia, para o seu informe, antes das 13 horas do próximo día 9 de xuño de 2020.

A Coruña, 8 de xuño de 2020.

O secretario

